

[4, с. 15]. Исследуя модели кластерного подхода, анализ показывает, что в процессе эволюции возможны их модификации.

При этом следует добавить, что лишь сбалансированное сочетание инициатив и политики формирует эффективные кластерные структуры, которые, с одной стороны, отвечают требованиям экономической стратегии на уровне страны, а с другой стороны, способны самостоятельно конкурировать на мировых рынках в изменяющихся условиях [4, с. 137].

Переход к кластеру связан с организацией процессов технотехники сфокусированных на анализе изменения технологий, определяющих условия создания новых промышленных систем в изменяющихся институциональных условиях.

Библиографические ссылки:

1. Аспекти управління інноваціями проектно-орієнтованих організацій: монографія / В.Р. Молодецький, Р.Б. Тянь, В.А. Ткаченко та ін. . : ДУ ім. А. Нобеля; вид-во «Монолит», 2012. 242 с.
2. Портал информационной поддержки малого и среднего производственного бизнеса. Раздел услуги: «Центр кластерного развития». URL: http://subcontract.ru/Docum/DocumShow_DocumID_1116.html
3. Тищенко А. Теория и практика организации кластеров: зарубежный опыт. Проблемы економіки. 2010. №2. С. 9-15.
4. Региональные кластеры и инновационное развитие / Ю.А. Фридман, Г.Н. Гречко, Д.В. Крицкий. Вестник Кузбасского государственного технического университета. 2012. №5 (93). С. 129-143.
5. Кластерный подход к выбору приоритетных направлений устойчивого развития регионов / Н.А. Кизим, В.И. Чередник, А.Ю. Зайцева. Проблемы економіки. 2010. №10. С. 44-55.

Савон Яна Євгенівна,
студентка Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
Халапсіс Олексій Владиславович,
доктор філософських наук,
професор Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЛЮДИНА ТА ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ

Поняття «віртуальна реальність» виникло не так давно, лише в другій половині ХХ століття. Його використовували для позначення комп'ютерних систем, що давали користувачеві інтерактивне стереоскопічне зображення. У наш час віртуальна реальність – це імітація дійсності за допомогою комп'ютера та інших пристроїв, що діють на органи чуття людини.

Сьогодні технологія віртуальної реальності використовується не тільки

в освіті та медицині. У майбутньому вона проникне в кіно, і тоді ми зможемо грати роль будь-якого персонажу. Віртуальна реальність може стати частиною повсякденного життя і замінити реальний світ, тому що важливо не те, що відбувається ззовні, а те, що бачить та сприймає наш мозок.

Таким чином, у віртуальній реальності людина може відчувати все, що відбувається з її тілом та на ньому: бачити, чути, відчувати запахи, смаки. Занурюючись у віртуальний світ, людина отримує задоволення, але з часом вона може стати залежною та перестане розрізняти реальний та віртуальний світи.

У результаті використання несправжньої реальності виникає віртуальне суспільство, яке становлять групи людей, які використовують Інтернет для задоволення власних потреб (вирішення професійних або політичних завдань). З одного боку, подібне об'єднання людей є корисним, оскільки користувачі знаходять потрібну інформацію, обмінюються матеріалом, задовольняють певні потреби. Але з іншого боку, події у віртуальному суспільстві негативно впливають на психіку людини. Побачившись в реальному світі, ми обговорюємо події та проблеми неіснуючого світу. Наприклад, «чому мені не відповіли на коментар», «від видалив мене з друзів», «він не пролайкав мені фото». Тому є очевидним, що соцмережа – невід'ємна частина сучасного буденного життя.

Із розвитком віртуального суспільства виникають і віртуальні стосунки та любов. Ми листуємося, відправляємо один одному фотографії, викладаємо історії в Instagram. Але в такому спілкуванні захований підступ, адже кожен намагається зробити позитивне враження. Навіть, якщо людина говорить правду, інший сприймає її по-своєму, згідно зі своєю думкою. У такому разі уява зображує не те, що є насправді, а те, що вона хоче. При зустрічі в реальному житті ми бачимо вигаданий нами образ.

Важливою частиною сучасного світу є віртуальні гроші, так звані криптовалюти, які активно завойовують світовий економічний простір [1]. Так деякі країни, зокрема Японія, долучилася до розрахунків віртуальними грошима. Там криптовалюта, а саме біткоїн, отримала статус платіжного засобу. Головними перевагами є те, що в його системі не має посередників і регуляторів, таких як банків. Його можна вільно перераховувати. Тим паче, що з моменту виникнення біткоїн лише дорожчає, на відмінно від інших валют.

Біткоїн – це віртуальні гроші у вигляді коду, який ще нікому не вдалося зламати. Згідно за біткоїнпротоколом сьогодні кожні 10 хвилин в мережі з'являються 12 монет, однак їх ще треба добути. У ньому також запрограмовано, що буде лише 21 млн. монет. Нині добуто 17 млн., їх як і звичайні гроші можна перераховувати один одному, розраховуватися ними. У криптовалюті не має єдиного регулятора чи посередника. Щоб відправляти або отримувати біткоїн треба мати так званий біткоінгаманець.

Вплив їх на світову економіку важко перебачити, однак експерти схиляються до думки, що віртуальні гроші не замінять паперових, проте безготів-

вкова система може докорінно змінитися. Криптовалюта може підірвати міжнародні переводы, так як біткоїн не має кордонів і може використовуватися в будь-якій країні світу.

Бібліографічні посилання:

1. Халапсис А. В. Мир без денег: Экономические и социокультурные трансформации эквивалента стоимости. Наукове пізнання: методологія та технологія. 2018. №40(1). С. 126-135.
2. Gilder, G. The Scandal of Money: Why Wall Street Recovers but the Economy Never Does. Washington, DC: Regnery, 2016. 224 p.

Самбор Микола Анатолійович,
кандидат юридичних наук, член-кореспондент
Академії наук вищої освіти України,
начальник сектора моніторингу
Прилуцького відділу поліції
ГУНП в Чернігівській області

**ПРАВО НА СВОБОДУ МИРНИХ ЗІБРАНЬ, ЯК ІНДИКАТОР
ДЕМОКРАТИЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У НАЦІОНАЛЬНОМУ
ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОМУ ЖИТТІ**

Права і свободи людини та громадянина не лише мають визначати зміст і спрямованість діяльності держави, оскільки остання утворена саме для зростання та всебічного розвитку людської індивідуальності, а становити непорушний фундамент відносин суспільства та держави, утвердження демократії, відправлення правосуддя, до певної міри бути мірилом добра. Світова спільнота, здійснюючи миротворчі місії, спрямовуючи міжнародних спостерігачів та представників у ті чи інші регіони та країни, саме здійснення прав і свобод людини обрають за індикатор стабільності, безпеки, рівня життя тощо. Права і свободи людини і громадянина, сформовані тисячоліттями розвитку людської цивілізації, сьогодні визначають рівень розвитку людства у цілому та окремої її нації, громади, іншого суб'єкта, зв'язаного територією, управлінням, співжиттям.

Сучасне покоління генерує права єднання людей, права і свободи, що не лише проголошують, а забезпечують здійснення істинної свободи людини, її розвиток. Формування осучасненої філософсько-правової доктрини зумовлює участь не лише окремо взятої спільноти науковців, державних діячів у її творенні, а й найширших верств населення, котрі прагнуть відчувати себе справжнім народом, творцем майбутнього та істинним джерелом влади у країні. Як наслідок, подекуди статичні елементи набувають динамічності, й у цьому контексті гарантованим з боку держави ефективним засобом здійснення інтересів людей стає їх право на свободу мирних зібрань.